

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Academia de Studii Economice din București

Consiliul pentru Studiile Universitare de Doctorat

Tache Ionescu, nr. 11, sect 1, București, cod 010374

Telefon: +40-021-319.19.00 / +40-021-319.19.01 / 603

Web: www.doctorat.ase.ro. E-mail: doctorat@ase.ro

Secretariatul CSUD

GHID DE ELABORARE A TEZEI DE DOCTORAT

CUPRINS:

I. SECȚIUNILE TEZEI.....	1
II. RECOMANDĂRI PRIVIND STILUL, PUNCTUAȚIA ȘI GRAMATICA.....	8
III. PREZENTAREA BAZEI DE DATE ȘI A REZULTATELOR OBȚINUTE.....	12
IV. CERINȚE PRIVIND PREZENTAREA REFERINȚELOR BIBLIOGRAFICE.....	14
V. PROBLEME SUPLIMENTARE FRECVENTE.....	17
VI. REDACTAREA TEZEI.....	18
VII. ANEXE.....	21

I. SECȚIUNILE TEZEI

Primul aspect analizat în acest ghid se referă la coperta tezei de doctorat. **Coperta tezei de doctorat** cuprinde: denumirea completă a universității, logo-ul universității, denumirea școlii doctorale, titlul tezei, numele și prenumele autorului, numele și prenumele conducătorului științific, comisia de susținere a tezei de doctorat etc, conform Anexei 1. Anexa 1 precizează tipul și mărimea caracterelor folosite, precum și cuvintele ce trebuie scrise îngroșat, astfel încât toate tezele de doctorat să aibă același format pentru copertă (un model este disponibil în aceeași anexă 1). Este recomandat ca logo-ul universității să fie preluat întotdeauna din modelul de copertă prezentat în anexă, prin copy-paste, fără să se modifice dimensiunile imaginii ei. Coperta trebuie să devină cartea de vizită a tezei de

doctorat, specifică universității, așa cum se întâmplă în toate marile universități din lume. Ea va fi eticheta vizuală a tezei de doctorat din Academia de Studii Economice din București (ASE).

Teza de doctorat este structurată în mai multe secțiuni. Secțiunile importante încep cu pagină nouă. Paginile care preced Introducerea se numerotează cu cifre romane minuscule. Începând cu prima pagină a Introducerii se vor utiliza cifre arabe. Coperta interioară nu se numerotează și nu se include în Cuprins. În general, teza de doctorat va include următoarele capitole/subcapitole/secțiuni/paragrafe, în ordinea de mai jos¹:

- 1. Coperta interioară sau prima pagină a tezei** cuprinde: denumirea completă a universității și a școlii doctorale; titlul tezei; numele și prenumele autorului; gradul didactic, numele și prenumele conducătorului științific; localitatea și anul, conform Anexei 1.1.
- 2. Rezumatul sau pagina a doua a tezei** cuprinde:
 - a.** Un scurt rezumat în limba română (maxim jumătate de pagină) care să se axeze exclusiv pe *rezultatele originale* obținute și prezentate în teză de către doctorand și principalele concluzii ale tezei de doctorat.
 - b.** Același rezumat tradus în limba engleză.
- 3. Mulțumiri** – adresate persoanelor care, direct sau indirect, au sprijinit doctorandul în cercetare și în elaborarea tezei.
- 4. Cuprins** – În format listă se înscrie fiecare capitol, subcapitol, în ordinea în care acestea apar în teză împreună cu numerotarea cu cifre arabe aferentă și cu numărul paginii de început a fiecărui capitol/subcapitol.
- 5. Introducerea** – fixează cadrul științific al temei cercetate: importanța temei cercetate și motivarea abordării acesteia, definirea clară a scopului cercetării doctorale și obiectivele cercetării, rezultatele preconizate și relevanța. În această secțiune autorul face precizări cu privire la: motivele pentru care a decis să abordeze o astfel de temă, ipotezele analitice de la care a pornit, obiectivele de cercetare pe care și le-a propus, principalele aspecte metodologice și structurale aferente lucrării.

¹ Elementele prezentate în continuare pot fi combinate în capitole/secțiuni/subsecțiuni, dar pot fi și de sine stătătoare în capitole/secțiuni/subsecțiuni etc.

Introducerea trebuie să răspundă la următoarele întrebări: care este problema economică studiată, de ce este importantă și pentru cine prezintă interes? În cadrul introducerii se prezintă, de asemenea, rezultatele asupra cărora există deja un consens în literatura de specialitate. Foarte importantă este prezentarea în introducere a modului în care se raportează propriile rezultate la cele obținute în alte studii de specialitate: dacă sunt conforme sau dacă diferă, împreună cu motivația științifică privind eventualele diferențe. Tot în introducere pot fi evidențiate elementele de originalitate ale lucrării, se poate face referire succintă la modul de investigare a problematicii cercetate. La final trebuie realizată o prezentare a structurii tezei printr-o succintă trecere în revistă a conținutului capitolelor următoare.

- 6. Stadiul actual al cercetării** (din literatura științifică relevantă)² reprezintă o sinteză a literaturii de specialitate din domeniul temei studiate. Autorul trebuie să realizeze o prezentare critică a rezultatelor studiilor din literatura științifică privind subiectul tezei de doctorat și să expună principalele puncte de vedere / abordări/ teorii ale unor autori consacrați sau lucrări consacrate în domeniul cercetat. ***Doctorandul trebuie să dovedească că stăpânește temeinic literatura științifică privind tema sa de doctorat*** (altfel spus, el trebuie să dovedească că este „doctor” pe problematica subiectului cercetat, adică trebuie să dovedească că „este o autoritate asupra ceea ce au spus alte autorități”³ despre subiectul tezei de doctorat. „Nimeni nu trebuie să cunoască mai bine decât voi tot ceea ce s-a spus despre acel subiect”⁴).

Prezentarea trebuie să se refere la toate studiile relevante pentru problema studiată. Pentru identificarea referințelor relevante se recomandă utilizarea bazelor de date internaționale, cum ar fi Thomson Reuters Web of Science (ISI Web of Knowledge), JStor, ProQuest, Science Direct etc. Prezentarea stadiului cunoașterii trebuie realizată într-o manieră critică, comentându-se relevanța, nivelul valoric, avantajele și limitele studiilor citate. Se recomandă excluderea din lista de referințe a articolelor din publicații neacademice, cum ar fi ziare și reviste de popularizare, chiar dacă tematica acestora este economică sau financiară.

Prezentarea stadiului cunoașterii trebuie să aibă logică, coerență și să fie în concordanță cu tema studiată. Doctorandul trebuie să o folosească ca un argument pentru realizarea

² Poate fi prezentat în cadrul unui capitol distinct și/sau în cadrul fiecărui capitol, după caz, realizându-se subcapitole distincte

³ Umberto Eco – „Come si fa una tesi di laurea”, Ed. Bompiani, 2001, p.199 (textul original: voi siete un’autorità su ciò che è stato detto da altre autorità).

⁴ Umberto Eco – „Come si fa una tesi di laurea”, Ed. Bompiani, 2001, p.199 (textul original: nessuno deve conoscere meglio di voi tutto quello che è stato detto su quell’argomento).

obiectivelor sale originale din teza de doctorat. În relevarea stadiului actual al cercetării nu este suficient să se scrie simplu un paragraf privind cercetarea analizată și să se citeze apoi autorul. Scopul este de a descrie ceea ce s-a realizat în diferite aspecte ale tematicii și cum rezultatele proprii cercetării răspund întrebărilor și investigațiilor din teză. Accentul trebuie pus pe rezultatele cercetărilor precedente, pe metodologiile utilizate și pe relevanța acestora. Cercetarea analizată trebuie reflectată și evaluată critic, din prisma metodelor și demersurilor folosite, precum și a concluziilor obținute de cercetător. Literatura de specialitate trebuie rezumată cu propriile cuvinte, cu evidențierea corectă și clară a concluziilor și afirmațiilor autorului citat.

Dacă un autor citează un alt autor, iar doctorandul dorește să utilizeze acest citat, atunci trebuie să analizeze sursa inițială pentru a cita articolul original. Dacă nu poate analiza sursa originală a citatului (pentru că acesta a fost scris în altă limbă, spre exemplu), doctorandul va indica în teză citarea intermediară a articolului. În acest caz, trebuie să se facă referire atât la articolul original, cât și la articolul în care acest citat apare.

Schema generală a secțiunilor pentru trecerea în revistă a literaturii de specialitate trebuie să cuprindă:

- Introducere în tematica acoperită în literatura de specialitate;
- Fundamentele teoretice ale tematicii din literatura de specialitate;
- Examinarea cercetărilor precedente care sunt relevante pentru fiecare dintre aspectele proiectului de cercetare doctorală;
- Necesitatea unei cercetări suplimentare. În care aspecte ale problematicii cercetării literatura de specialitate este deficitară? **Identificarea nișei din literatura de specialitate care va fi dezvoltată prin teza de doctorat.**

Textul citărilor trebuie să se facă în format Harvard „Autor (anul)”. Dacă sunt doi autori ai articolului, textul citării trebuie să fie: „Smith și Anderson (1987).” Dacă sunt trei sau mai mulți autori, textul citării trebuie să fie: „Smith et al. (1987).” Indicarea latinescului „et al.” trebuie să se scrie ca atare, nu se trece semnul punct după „et”.

Rațiunea de a fi a unei teze de doctorat este aportul de originalitate față de ceea ce s-a descoperit și apare deja în literatura științifică de specialitate. De aceea, stadiul actual al

cunoașterii constituie argumentul principal în construcția tezei pentru demonstrarea originalității cercetării doctorale.

- 7. Obiectivele** – Această secțiune conectează secțiunea precedentă cu restul lucrării. Trebuie clar precizat care este scopul general al cercetării, inclusiv ipotezele de lucru, dacă este cazul. Trebuie identificate și specificate obiectivele și sub-obiectivele care vor facilita realizarea scopului general al cercetării și demonstrarea ipotezelor de lucru. Obiectivele trebuie să fie măsurabile, realiste și specifice temei de cercetare.
- 8. Metodologia cercetării** (unul sau mai multe capitole, cu subcapitolele aferente) reprezintă partea principală a tezei de doctorat. Aceasta poate consta în: dezvoltarea unei noi paradigme, a unui concept, a unui nou model matematic aplicat în economie sau dezvoltarea unui demers aplicativ nou, bazat pe o analiză statistică și/ sau econometrică consacrată, relevantă și consistentă aplicate pentru prima oară pe o bază nouă de date economice astfel încât rezultatele să fie relevante și originale în raport cu literatura existentă. Se prezintă demersul studentului-doctorand privind cercetarea pe care o realizează, respectiv metode folosite, modele matematice, analize statistico-matematice, modele econometrice etc. Această parte presupune stabilirea ipotezelor de cercetare, identificarea celor mai adecvate metode pentru testarea ipotezelor (analiza datelor, testări statistice, analiză de documente, studiu de caz, interviu, focus-grup, chestionar etc.), precum și justificarea alegerilor făcute cu privire la metodele utilizate. Tot în această secțiune pot fi făcute precizări cu privire la sursa datelor, modul de colectare a datelor și limitele metodelor de cercetare alese. Partea cea mai importantă este prezentarea metodelor statistice, numerice, econometrice, matematice, etc utilizate pentru realizarea cercetării propriu-zise. Alegerea acestora trebuie să fie justificată. De regulă, **aceste metode de cercetare trebuie să fie recente**. Utilizarea unei metode de cercetare învechite în condițiile în care literatura de specialitate oferă soluții mai noi și dovedit mai bune de cercetare poate reprezenta un punct deficitar al tezei de doctorat.

Metodele econometrice, statistice sau, în general, matematice utilizate trebuie alese și aplicate corect. Erorile ce pot rezulta din nestăpânirea acestor mijloace de cercetare creează non-sens, descalifică teza de doctorat și pun într-o situație delicată autorul și conducătorul de doctorat! Trebuie precizată bibliografia pentru procedurile specifice și descrise opțiunile făcute în aceste proceduri, precum și orice adaptare personală a procedurii inițiale. Se specifică până la ce limite s-a ajuns în utilizarea procedurilor, precum și demersurile întreprinse pentru prelucrarea datelor. Se punctează fiabilitatea programului utilizat și se rezumă rezultatele acestui program. Se recomandă

utilizarea de programe avansate, precum: Matlab, R, Gauss, Sas, Maple, Stata, Mathematica, Eviews, etc. În cazul în care se realizează o cercetare experimentală, procedura de lucru trebuie să fie suficient de bine detaliată, bazată pe citări adecvate din literatura de specialitate, astfel încât cititorul tezei să poată replica cu ușurință experimentele realizate de către studentul-doctorand în teză.

Se recomandă așadar să se aibă în vedere următoarele elemente:

- metodologia cercetării specifică dezvoltării unui model de analiză original și/ sau a unui demers aplicativ;
- modul de constituire a bazei de date (ce date se vor folosi în realizarea studiului de caz): datele din situațiile financiar-economice ale entităților, indicatorii macroeconomici, cursurile de schimb, cotațiile bursiere, date pe baza cărora se poate face o analiză a unor piețe etc.;
- analiza descriptivă a datelor și interpretarea rezultatelor obținute în urma aplicării metodologiei propuse de către studentul-doctorand;
- concluzii, comentarii, observații și puncte de vedere personale cu privire la rezultatele studiului realizat.

9. Rezultatele – Se prezintă rezultatele cifrice în text, în tabele și/ sau în reprezentări grafice (a se vedea secțiunea privind elaborarea tabelelor și graficelor). Trebuie descris pentru cititor ce reprezintă fiecare tabel și grafic. Nu este suficient să se indice că rezultatele obținute se află în tabelul x și în figura y. De asemenea, se precizează orice are impact asupra valabilității, completitudinii sau interpretării rezultatelor cercetării. Se va evita utilizarea excesivă a prescurtărilor, iar atunci când acestea se folosesc, se va indica clar semnificația acestora.

10. Comentariile – au rolul de a clarifica semnificația și implicațiile rezultatelor cercetării. Acesta nu trebuie să fie o dublare a înregistrării rezultatelor cercetării, ci o explicitare a semnificației acestora. Rezultatele trebuie comparate, corelate și comentate în raport cu descoperirile din studiile precedente din literatura de specialitate. Abaterile și rațiunile plauzibile pentru acestea vor fi clar explicate de către autor.

11. Concluziile – În această parte se face referire la originalitatea rezultatelor, aplicabilitatea rezultatelor, limitele cercetării și posibilele direcții viitoare de cercetare. Această parte este, de asemenea, importantă, ea sintetizând rezultatele cercetării și ale analizelor efectuate de către studentul-doctorand. Concluziile trebuie să fie relevante, să vină ca urmare a analizelor realizate în

teză și să fie însoțite de argumente pertinente. Fiecare concluzie a tezei se va prezenta succint într-un scurt paragraf.

12. Referințele bibliografice vor conține resursele bibliografice folosite de studentul-doctorand în scopul realizării tezei de doctorat. Acestea se prezintă ca o listă bibliografică a tuturor materialelor citate în text, aranjate în ordine alfabetică după numele primului autor. Se recomandă gruparea bibliografiei pe categorii de surse: literatură științifică (cărți și articole științifice), website-uri, legislație etc.

13. Anexele pot conține tabele, grafice, listing-uri ale programelor, demonstrații mai elaborate ale unor formule folosite pe parcursul lucrării, figuri, scheme, documente financiare, imagini, hărți etc. În cazul tezelor care presupun prelucrări ale datelor prin diferite programe informatice, se recomandă să se prezinte în anexe diferite situații intermediare, urmând ca în cadrul capitolelor să se includă doar elementele centralizatoare relevante pentru analiza realizată.

Materialele de bază pentru datele, rezultatele și comentariile cercetării sunt prezentate în conținutul principal al tezei. În anexe trebuie prezentate doar materialele de informare care nu sunt de primă importanță pentru teză. De obicei, anexele sunt numerotate prin litere majuscule, prin titlul specific și prin început de pagină nouă. Titlurile anexelor trebuie să fie listate în Lista de la sfârșitul tezei, iar tabelele și figurile/graficele din anexe trebuie listate în lista tabelelor, respectiv lista figurilor/graficelor de la sfârșitul tezei. Textul din anexe trebuie să facă referire specifică la conținutul acesteia și la corelația acestui conținut cu subiectul tezei. Materialele din anexe nu trebuie să fie simple colecții de date necomentate.

14. Lista abrevierilor și acronimelor – În format listă se înscrie fiecare abreviere/ acronim cu descrierea completă a denumirii acesteia/acestuia.

15. Lista tabelelor - În format listă se înscrie fiecare număr de tabel, titlul acestuia și numărul paginii în care acesta apare în teză. Se includ, de asemenea, tabelele din anexe; în acest caz, numărul tabelului este precedat de litera anexei în care aceasta apare.

16. Lista figurilor/graficelor - În format listă se înscrie fiecare număr de figură, titlul acesteia și numărul paginii în care aceasta apare în teză. Se includ, de asemenea, figurile din anexe; în acest caz, numărul figurii este precedat de litera anexei în care aceasta apare.

17. Lista anexelor – În format listă se înscrie fiecare anexă, titlul acesteia și numărul paginii în care ea apare în teză. Dacă anexele cuprind tabele și figuri/grafice, acestea se trec la anexele corespunzătoare, cu numărul lor precedat de litera anexei în care acestea apar.

II. RECOMANDĂRI PRIVIND STILUL, PUNCTUAȚIA ȘI GRAMATICA

A. STILUL

Se scrie simplu și clar. Se evită propozițiile scurte și repezite, precum și propozițiile prea complicate. Aspectele tehnice ale formatului editorial, cum ar fi distanța între rânduri sau la început de paragraf, trebuie respectate în tot cuprinsul tezei.

Sub nicio formă nu se vor prezenta rezultatele/modelele obținute/elaborate de către alți autori ca fiind realizări personale. Informațiile preluate din lucrările altor autori se vor cita corespunzător. Prin citare nu se va deforma sensul informației din lucrarea originală. Trebuie făcută distincția între *a cita* și *a da un citat*.

- Preluarea unor idei din lucrările de specialitate se *citează* parantetic, indicând, între paranteze rotunde, numele de familie al autorului/autorilor și anul publicării respectivei lucrări, urmând ca detaliile să fie prezentate în Referințele bibliografice: (Edvinsson, 2002); (Edvinsson & Malone, 1997). Când autorii sunt trecuți în text și doar anul este trecut între paranteze, se va folosi prepoziția „și”: Edvinsson și Malone (1997)⁵. Notele de subsol sunt folosite doar pentru a face precizări suplimentare, pentru a comenta etc.⁶
- *Un citat* din literatura de specialitate se va face, în original, prin încadrarea lui între ghilimele urmate de specificarea sursei: (Edvinsson & Malone, 1997: 23) / (Edvinsson & Malone, 1997: 23-27). Traducerea citatului se trece la notele de subsol, urmată de numele traducătorului sau de precizarea „t.a.” în cazul în care aceasta aparține autorului.
- Un citat dintr-un autor preluat de la un alt autor se va scrie „(Edvinsson, 2002, în Andersen, 2006)”, iar la Referințe bibliografice se va specifica lucrarea consultată, respectiv, Andersen (2006).

⁵ Autorul/autorii și lucrarea lor la care se face referire se va/vor regăsi și la Referințe bibliografice.

⁶ Notele de subsol se utilizează pentru a puncta detalii, cum ar fi specificare citări, cuvinte de explicat din text etc.

- Când se folosesc referințe multiple, se trec autorii în ordine alfabetică și anul publicării, separați prin punct și virgulă: (Edvinsson, 2002; Sveiby, 1997). Dacă se citează mai multe lucrări ale aceluiași autor care au apărut în același an, se vor preciza în ordine cronologică folosind literele mici ale alfabetului latin: (Edvinsson, 1997a; Edvinsson, 1997b).
- Abrevierea folosită pentru editor sau editori este ed.
- Ediția sau edițiile se vor abrevia cu eds.
- Pentru referințele preluate de pe internet, acolo unde nu este precizat autorul, se va indica, între paranteze, adresa web: (<http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/>).

Conform art. 72 din REGULAMENTUL ASE de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat:

„(1) În procesul evaluării activității studentului-doctorand se va respecta etica științifică și deontologia profesională și universitară.

(2) În cazul unor eventuale fraude academice, al încălcării eticii universitare sau al altor abateri de la buna conduită în cercetarea științifică, inclusiv al plagiatului, studentul-doctorand și conducătorul de doctorat răspund în condițiile legii.”

B. PUNCTUAȚIA ȘI GRAMATICA

Teza de doctorat trebuie scrisă cu Times New Roman, caractere de 12, cu spațierea între rânduri la 1,5 rânduri. Lucrările se vor scrie cu diacritice. Marginile paginilor: 2,5 cm stânga, 2 cm dreapta; Paragrafe de 0,5 cm folosind opțiunea „stânga-dreapta” (Justify). Teza de doctorat se listează pe format A4, **exclusiv față/verso**, iar anexele foarte mari pot fi listate pe foi A3 împăturite. **Teza se leagă doar prin procedeul de termolipire** (serviciu oferit și de tipografia ASE), respectând modelul de copertă prezentat în anexa 1 (**Nu se mai acceptă** tezele legate cu spirale sau cu coperti gravate de carton lipite sau cu șurub).

Pentru claritatea prezentării și pentru caracterizarea autorului, este important ca textul să fie corect din punct de vedere gramatical, semantic și ortografic. Teza de doctorat se scrie la persoana a treia. Se vor utiliza Dicționarul Explicativ al Limbii Române (DEX), dicționarele de specialitate și alte materiale ajutătoare pentru sinonime, gramatică și punctuație. Ecuatiile/formulele matematice trebuie centrate pe pagină, numerotate la marginea din dreapta în secvența lor între paranteze rotunde. Referirea din text la aceste ecuații/formule trebuie să fie de tipul „Ecuția (15)”. Mărimea caracterelor din ecuații trebuie să

fie aceeași cu mărimea caracterelor din text. Se recomandă folosirea unui editor de ecuații pentru scrierea acestora. Nu se vor introduce imagini cu ecuații în textul tezei.

În ceea ce privește timpurile verbelor, se va folosi timpul prezent pentru elementele din literatura de specialitate confirmate de comunitatea academică, în timp ce pentru prezentarea propriilor rezultate se va folosi timpul trecut (spre exemplu, „Studiul lui Bollerslev (1986) arată că volatilitatea crește pe piață...”, iar „Conform estimărilor prezentate în tabelul 1.8, volatilitatea a crescut pe piață...”). Se recomandă evitarea cuvintelor „românizate” din alte limbi de circulație internațională, îndeosebi din limba engleză, care nu există în DEX (spre exemplu, updatat în loc de actualizat).

C. ELABORAREA ȘI ORGANIZAREA TEXTULUI

Fiecare capitol trebuie să înceapă cu un paragraf introductiv care specifică tema capitolului și introduce cititorul în aria analizată. Primele propoziții din paragraf trebuie să furnizeze o scurtă prezentare a obiectivelor vizate în cadrul capitolului. În pregătirea secțiunii, este necesar ca autorul să se ghideze pornind de la scopul general și sfera de cuprindere a tezei, astfel încât informația scrisă să susțină argumentativ cercetarea realizată. Această logică de construcție a tezei este în special importantă în introducerea, prezentarea literaturii de specialitate, comentarii și concluzii. Trebuie făcute aceste conexiuni între introducerea secțiunii și conținutul acesteia în mod argumentativ, clar și coerent.

Materialul dintr-un capitol/secțiune trebuie separat în subcapitole/subsecțiuni pentru ușurința citirii și înțelegerii acestuia. Ordinea recomandată a titlurilor secțiunilor tezei este prezentată în exemplul de mai jos:

3. TITLU DE PRIM RANG

Este titlul capitolului trei, cu toate literele majuscule, aliniat centrat, numerotat cu cifre arabe și la început de pagină nouă.

3.1. TITLU DE RANGUL DOI

Este titlul primului subcapitol din capitolul trei, cu toate literele majuscule, începând din stânga paginii cu un decalaj (tab), numerotat cu cifre arabe ce indică numărul capitolului și al subcapitolului curent, fără un început de pagină nouă și cu două linii distanță față de sfârșitul textului precedent.

3.1.1. Titlul de rangul trei

Este titlul primei secțiuni a primului subcapitol din capitolul trei, cu prima literă majusculă, începând din stânga paginii, numerotat cu cifre arabe ce indică numărul capitolului, al subcapitolului curent și al secțiunii curente.

Evident că teza poate fi împărțită și mai profund în subsecțiuni urmând același algoritm de structurare. Este important ca în întreaga teză să se folosească același format de titluri și subtitluri, aceeași structură a propozițiilor pentru denumirea titlurilor/subtitlurilor și aceeași structură a paragrafelor. Fiecare capitol al tezei trebuie să se finalizeze cu un scurt rezumat al informațiilor furnizate. Acesta trebuie să conecteze conținutul capitolului cu tema generală a tezei și să arate cum asigură fundamentare sau suport pentru cercetarea realizată. Fiecare capitol /subcapitol /secțiune /subsecțiune trebuie să treacă de fiecare dată printr-un proces de revizuire după scrierea ei. Elementele ce trebuie avute în vedere sunt: conținutul informativ, logica, claritatea, coerența și fluența limbajului.

D. EDITAREA TABELELOR, FIGURILOR/GRAFICELOR ȘI A ANEXELOR

În general, este recomandat ca acestea să apară imediat după prima lor menționare în textul secțiunii, și nu la sfârșitul textului secțiunii sau al tezei. Fiecare grafic sau tabel trebuie comentat, explicat și integrat în contextul întregii secțiuni/lucrări. Anexele trebuie folosite pentru a prezenta rezultate secundare care nu se justifică integrate în textul tezei, informații privind datele utilizate în cercetare, programele din aplicațiile informatice realizate etc., în timp ce calculele importante sau informațiile pe baza cărora s-a ajuns la concluziile secțiunii vor fi menționate în textul tezei. În textul secțiunilor tezei ar trebui realizate referiri la componența anexelor (spre exemplu, „Valorile reale ale produsului intern brut din ultimii 20 de ani sunt prezentate în tabelul 2.1. Setul complet de valori reale pe sectoare economice este prezentat în Anexa A”).

Dacă este suficient de clară referința la un tabel sau grafic, nu se citează în textul secțiunii numărul paginii în care tabelul/graficul sau alte referințe apar în text (spre exemplu, nu se scrie „Tabelul de la pagina 12 prezintă...”). Pentru simplitate și evitarea potențialelor erori de numerotare este recomandabil să se facă referire doar la numerotarea atribuită tabelelor și graficelor.

Se va evita introducerea în text a tabelelor sau graficelor supradimensionate. În cazul în care volumul informațiilor este greu de sintetizat într-un singur tabel, se vor utiliza mai multe tabele complementare. Introducerea graficelor sau tabelelor ca imagine în textul tezei se va face având grijă să se mențină, pe cât posibil, aproximativ aceeași mărime a caracterelor din imagine și text.

E. CORECTURA TEXTULUI

Autorul trebuie să acorde o deosebită importanță corecturii materialului și numerotării tabelelor și graficelor. Acesta trebuie să se asigure că fiecare număr este corect listat atât în tabele și grafice, cât și în text. De aceea, trebuie verificat în raport cu versiunea originală sau cu setul de date originale și comparat cu versiunea finală. Trebuie, de asemenea, să se verifice sistematic în text dacă toate numerele sunt corecte. Spre exemplu, dacă în text apare „Așa cum se prezintă în tabelul 3.2, rata inflației a crescut cu două puncte procentuale...”, se va verifica în tabelul 3.2 dacă această afirmație este corectă.

III. PREZENTAREA BAZEI DE DATE ȘI A REZULTATELOR OBTINUTE

A. TABELELE

Scopul prezentării datelor sau rezultatelor sub formă de tabel este de a facilita interpretarea datelor din text și de a oferi cititorului o mai clară vizualizare a rezultatelor. Un tabel trebuie să conțină suficientă informație pentru a asigura înțelegerea conținutului de către cititor. Se vor avea în vedere următoarele aspecte:

- *Tabelele* vor fi numerotate (numerotarea va include două numere: numărul capitolului și un număr care va începe de la 1 pentru tabelele aferente fiecărui capitol în ordinea apariției lor în text). Astfel spus, prima cifră va fi numărul capitolului, iar următoarea va identifica numărul tabelului din cadrul capitolului.
- Fiecare tabel va avea un *titlu sugestiv* pentru elementele conținute în el. Indiferent dacă tabelul conține date, informații, prelucrări care nu aparțin autorului sau dacă datele sunt rezultatul propriilor prelucrări, sursa va fi specificată sub tabel.
- Toate tabelele trebuie *menționate explicit în text* și descrise suficient de clar încât cititorul să înțeleagă conținutul lor.
- Numărul tabelului trebuie să fie urmat imediat de un titlu succint care indică conținutul tabelului. *Titlul* trebuie să fie reprezentativ pentru conținut și nu un simplu „Rezultate” sau „Date”, ci mai degrabă „Evoluția ratei inflației în perioada...”. Numărul și titlul, cum ar fi „Tabelul 1.2:

Evoluția ratei inflației în perioada 1989 – 2007”, sunt plasate deasupra tabelului. Oricare ar fi convenția folosită în editarea tabelelor, aceasta trebuie urmărită consecvent în întregul text al tezei.

- Nu trebuie să se abuzeze de *trasarea de linii* în tabele. Liniile trebuie să separe doar grupările de date din tabel, nu fiecare dată în parte.
- *Datele* prezentate trebuie să fie aliniate în mod corespunzător, iar numerele să fie rotunjite în mod corespunzător.
- Dacă există spații necompletate în tabel datorită lipsei anumitor date/calcul, acestea se vor marca cu o liniuță (-).
- Notațiile speciale la unele date vor fi făcute cu asterisc (*) sau cu numere/litere exponent. O notă de subsol la sfârșitul tabelului, care are aceeași desemnare, trebuie să conțină explicația. Notația și explicarea ar trebui să apară pe toate figurile și tabelele în care sunt aplicabile și nu doar pe unele tabele în care apar aceste date. Trebuie evitată amestecarea simbolurilor utilizate în teză.

B. FIGURILE, GRAFICELE

De multe ori un grafic sau o figură pot transmite informații relevante într-un mod mult mai ușor interpretabil decât un tabel. Tendințele sau configurațiile pot fi observate mai ușor atunci când sunt prezentate într-o astfel de manieră. Cu toate acestea, o figură concepută necorespunzător poate prezenta o interpretare înșelătoare, incorectă a datelor. De exemplu, cititorul poate fi indus în eroare în cazul în care: intervalele de încredere nu sunt reprezentate grafic sau nu sunt disponibile pentru a arăta precizia datelor, datele sunt conectate atunci când în realitate nu există nicio justificare pentru acest lucru sau scala utilizată în prezentarea datelor este neadecvată și nu arată diferențele între datele reale sau exagerează diferența din realitatea economică.

- Graficul/figura trebuie numerotat(ă) în partea de sus cu un titlu sugestiv privind conținutul figurii/graficului și sursa datelor. *Figurile, graficele* vor fi numerotate cu două cifre după următoarea schemă: prima cifră va fi numărul capitolului, iar următoarea va identifica numărul figurii/graficului din cadrul capitolului (numerotarea va începe de la 1 pentru figurile aferente fiecărui capitol).
- În cazul în care reprezentarea grafică este urmare a analizei făcute pe baza datelor prezentate într-un tabel sau preluate din altă parte, la sursă se scrie *Pe baza datelor din tabelul nr....* sau

Prelucrare pe baza datelor furnizate de site-ul... sau Prelucrare pe baza datelor din publicația... pagina...

- Figurile trebuie să fie realizate cu ajutorul unui software. Este indicată folosirea programului Excel pentru realizarea graficelor. Orice program de editare a graficelor este adecvat dacă generează grafice și figuri de bună calitate.
- Este indicată alegerea celui mai simplu tip de grafic (de exemplu, diagramă radială, grafic cu bare, grafic cu linii, harta, etc.), care va transmite mesajul și va facilita înțelegerea și interpretarea datelor. Graficul trebuie să fie adecvat pentru datele prezentate. De exemplu, pentru a prezenta un trend, un grafic linie poate fi cel mai potrivit, pentru compararea datelor de la mai multe variabile, un grafic cu bare poate fi cel mai potrivit, pentru a ilustra distribuția în părți ale unui întreg, o diagramă radială poate reprezenta cea mai bună alegere.
- Ambele axe de pe un grafic trebuie să fie etichetate cu privire la ceea ce reprezintă acestea. Trebuie să fie incluse unitățile corespunzătoare și complete de măsură pentru ambele axe.
- Dacă se include un grafic/figură dintr-o altă sursă, acesta/aceasta trebuie să fie lizibil(ă). În caz contrar, este indicată reproducerea graficului. Fie că se va prelua graficul din sursa originală sau va fi reprodus, referința corespunzătoare se va prezenta sub figură.
- În cazul în care imprimarea tezei de doctorat se face alb/negru, graficele/figurile trebuie să fie realizate astfel încât să fie lizibile. Este indicat să se folosească tonuri de gri diferite și grosimi/forme diferite ale liniilor de trasare a graficelor.

IV. CERINȚE PRIVIND PREZENTAREA REFERINȚELOR BIBLIOGRAFICE

În cadrul *Referințelor bibliografice*,⁷ materialele folosite pentru realizarea tezei de doctorat trebuie să fie numerotate în ordine alfabetică după primul autor. Lucrările fără autor (gen legislație sau alte surse de informare) vor fi trecute la finalul referințelor bibliografice. Ca mod de prezentare a informațiilor cu privire la bibliografie recomandăm următoarele:

⁷ Se face distincție între referințe și bibliografie. Lista de *referințe* cuprinde toate sursele citate în textul tezei de doctorat, dar nu include nicio lucrare la care nu s-a făcut referire în lucrare. Bibliografia cuprinde atât referințele, cât și lucrările științifice a căror consultare este implicită în teza de doctorat: tratate, monografii, dicționare etc.

Cărți

Atkinson, M. J., & Jones, M. G., (1991), *The financial markets*, 4th edn, New York: Wiley.

Siegel, J. J., (2002), *Stocks for the Long Run*, 3rd edn, New York, Irwin, 20–26.

Sjostrand, S. (ed.), (1993), *Institutional Change: Theory and Empirical Findings*, M.E. Sharpe, New York, Armonk.

Capitole din cărți

Hauschildt J., Chakrabarti A., (1999), *Arbeitsteilung im Innovationsmanagement*, în Hauschild J., Gemünden H., (eds.), *Promotoren: Champions de Innovation*, pp. 67-87, Weisbaden, Gabler.

Articole

Banfi, S., M. Farsi, M. Filippini, & M. Jakob (2008), „Willingness to Pay for Energy-Saving Measures in Residential Buildings”, *Energy Economics* 30: 503–516.

Mason, C. K., & Steven, R. S. (1992). Limit moves and price resolution: A reply. *The Journal of Markets*, 12, 361–363.

Articole / capitole publicate în volume de lucrări

Black, F. M., & Light, O. B. (1993). Heteroscedasticity. In A. C. Gail (ed.), *Econometrics* (pp. 517–552). Oxford, Oxford University Press.

Lucrări prezentate la sesiuni de comunicări și nepublicate

Black, L., & Lennon, J. (1998, February). The inside traders. Paper presented at the annual meeting of *the American Finance Association*, Munich, Germany.

Working paper

Fernandez, P. (2008), „The Equity Premium Puzzle: High Required Equity Premium, Undervaluation and Self Fulfilling Prophecy”, *working paper* nr. 1274816, IESE Business School, Barcelona.

Lucrări publicate în lucrări ale unor conferințe

Hui, J.W. & D.E. Culler (2008), „IP Is Dead, Long Live IP for Wireless Sensor Networks”, în volumul conferinței *ACM Conference on Embedded Network Sensor Systems*. Ediția a 6-a. New York: ACM Press, 15–28.

McCartney, C. B., Elf, S., Embrach, T. H., & Nesta, K. (1997). Monetary policy. In W. W. Hart & Z. Rubinstein (Eds.), *American Econometric Association Proceedings* No. 512 (pp. 1–25), Washington, DC, American University Press.

Teze de doctorat

Svensson, A. (2001). Analyses of American companies in the late 1990s. *Unpublished doctoral dissertation*, Georgetown University, Washington , DC.

Legislație

*** Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în M.Of. nr. 927/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Regulamente ale unor organisme profesionale

ANEVAR – Standardele de Evaluare SEV... sau BNR – Buletinul lunar, luna, anul...

Surse electronice

Damodaran, A. (2010), „The Equity Risk Premium: Determinants, Estimation and Implications: The 2010 Edition”, <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/>.

Note suplimentare cu privire la referințe:

În referințele bibliografice trebuie furnizate informații suficiente, astfel încât cititorul să poată obține o copie a documentului citat. Ori de câte ori se pregătește o listă de referințe, autorul se va asigura că lista cuprinde inclusiv referințele citate în tabele și figuri. Acestea ar trebui să facă parte din literatura citată în teză. Referințele vor fi enumerate în ordine alfabetică în funcție de numele primului autor. În cazul în care un autor are mai multe publicații citate, acestea se vor specifica în ordine cronologică. Dacă același autor sau un autor cu același nume de familie a publicat mai mult de un studiu de referință, în același an, lucrările citate se vor distinge prin notația „Autorul, anul, a sau b sau c...” în text și în lista de referințe [de exemplu, Smith (1985a)]. Dacă același autor apare în mai multe lucrări citate ca autor unic sau ca prim autor într-un colectiv de doi sau mai mulți autori, trimerile la aceste publicații se vor face după cum urmează:

Autor, S., 1984, „Titlul”...

Autor, S., 1987, „Titlul”...

Autor, T., 1982, „Titlul”...

Autor, S., și Anderson, J., 1984, „Titlul”...

Autor, S., și Autor, T., 1978, „Titlul”...

Autor, S. și Autor, T., 1982, „Titlul”...

Autor, S., Smith, J., și Webb, P., 1945, „Titlul”...

Autor, T., Autor, S., și Webb, P., 1976a, „Titlul”...

Autor, LA., Autor, W., și Smith, G., 1976b, „Titlul”...

V. PROBLEME SUPLIMENTARE FRECVENTE

Sugestiile din această secțiune au rolul de a semnaliza și îndrepta erorile cel mai frecvent întâlnite în elaborarea unei teze de doctorat. Această listă trebuie să fie analizată cu atenție pentru ca autorul să se asigure că aceste elemente sunt operate în mod corect în teză.

1. Se va evita incoerența în exprimare.
2. Rapoartele și concluziile vor fi împărțite în secțiuni corespunzătoare cu notarea adecvată a secțiunilor, subsecțiunilor, tabelelor și figurilor. Este important să se verifice că titlurile, subtitlurile etc., care apar în cuprinsul și în listele de figuri și tabele sunt exact aceleași ca și cele care apar în text.
3. Autorul va fi consecvent cu utilizarea timpurilor verbelor (pentru mai multe detalii despre folosirea timpurilor verbelor se va consulta al doilea capitol din prezentul ghid).
4. Se vor evita comentariile între paranteze. În general, în cazul în care informațiile au o importanță suficientă pentru a fi incluse în text, ar trebui să se treacă în corpul textului.
5. O referință cu trei sau mai mulți coautori se va menționa prima dată cu toți coautorii, iar apoi se va indica numai primul autor, urmat de expresia „et al.”: Edvinsson et al. (1999). Notația „et al.” trebuie scrisă cu punct după „al.” și nu este precedată de virgulă.

6. Orice cuvinte, abrevieri sau acronime care nu sunt în limbajul comun ar trebui să fie definite într-o listă de abrevieri și acronime sau în textul tezei, prima dată când sunt utilizate. Pentru cuvinte sau abrevieri care au două sau mai multe ortografii acceptabile, se va utiliza formatul dintr-un dicționar oficial. În toate circumstanțele, se va utiliza o singură formă în întreaga teză.
7. Atunci când se utilizează ghilimele la sfârșitul unei propoziții, semnul punct se va trece la sfârșitul expresiei între ghilimele „UE.”. Se va evita utilizarea ghilimelelor în alte scopuri decât pentru a cita afirmațiile altor autori.
8. Dacă se utilizează exprimări ale altor autori, acestea se vor pune între ghilimele. Referirile la literatura de specialitate trebuie făcute în mod constant în text.
9. În cazul în care pentru cercetarea doctorală au fost obținute informații pertinente de la o altă persoană, prin mail, scrisoare, telefon trebuie făcută această referire în text sub forma „în conformitate cu Smith (1985), ...” Această citare trebuie să fie prezentată în bibliografia tezei ca o comunicare personală. Bibliografia trebuie să ofere suficiente informații astfel încât cititorul să poată verifica veridicitatea comunicării menționate.
10. În cazul în care s-au colectat date folosind unități de măsură în standardul englez, se vor specifica echivalentele metrice între paranteze. În prezent, unitățile metrice reprezintă standardul acceptat.
11. Se folosește întotdeauna un zero înainte de o fracție zecimală (de exemplu, 0,23). Se va scrie un număr cu litere dacă este mai mic decât zece, cu excepția cazului în care cifrele sunt însoțite de unități de măsură (de exemplu, „s-au colectat date din nouă eșantioane” și „media de vârstă a copiilor din analiza noastră a fost de 9 ani”).
12. Atunci când cercetarea vizează o anumită perioadă de timp, se va prefera expresia „de la... până la.../între.. și...” utilizării unei liniuțe de unire între ele (de exemplu, „Durata de estimare este între 2 și 3 săptămâni”).

VI. REDACTAREA TEZEI

Prezentăm mai jos etapele de elaborare a diferitelor secțiuni ale tezei. De asemenea, vor fi prezentate diverse indicații privind elaborarea tezei și corectura acesteia, aspecte care trebuie integrate în versiunea finală a tezei de doctorat.

A. **Literatura de specialitate.** Studiul literaturii de specialitate ar trebui să fie început devreme în cadrul proiectului doctoral. Această recenzie a literaturii de specialitate va identifica rezultate și metodologii de cercetare consacrate pe subiectul tezei de doctorat și va oferi cadrul științific în care se vor înscrie obiectivele cercetării. Recenzia literaturii oferă, de asemenea, o bază de comparație a propriilor rezultate cu cele obținute din studiile anterioare. Pe măsură ce lucrarea progresa, este recomandabilă și studierea literaturii de specialitate din domenii conexe subiectului tezei. Literatura de specialitate trebuie actualizată în mod continuu pe parcursul elaborării tezei.

B. **Schița de proiect de cercetare doctorală.** Odată ce cercetarea a progresat până la punctul în care scrierea poate fi începută, ar trebui dezvoltată o structură a tezei. Se vor lua în considerare aspectele prezentate anterior în acest ghid, respectiv elementele de la punctul A de mai sus, tabelele, figurile și referințele bibliografice. Etapele elaborării tezei și succesiunea acestora trebuie să fie clare. Se vor avea în vedere următoarele etape distincte:

În primul rând - *Revizuirea manuscrisului pentru verificarea organizării sale optime.* Fluxul de informații este într-o succesiune logică? Secțiunea curentă progresa în mod logic din secțiunea precedentă? Subiectul tezei este abordat în totalitate în capitolele tezei? Conexiunile între secțiunile tezei sunt bine realizate?

În al doilea rând - *Revizuirea manuscrisului pentru verificarea completitudinii subiectului tezei.* Se vor insera informațiile omise și se vor elimina informațiile redundante. Dacă este necesar, se revizuieste și cuprinsul tezei în funcție de informațiile adăugate sau eliminate. Fiecare subiect trebuie acoperit în mod clar și complet.

În al treilea rând - *Revizuirea manuscrisului din punct de vedere lingvistic.* Se va corecta ortografia, gramatica, semantica, structura frazei.

C. **Elaborarea primei variante a tezei.** Prima variantă a tezei de doctorat, conformă cu indicațiile din prezentul ghid, se va transmite conducătorului de doctorat. După revizuirea tezei potrivit indicațiilor conducătorului de doctorat, aceasta se va transmite comisiei de îndrumare spre analiză. Autorul va primi probabil un set de observații privind calitatea tezei de doctorat de care va trebui să țină seama pentru elaborarea versiunii finale a tezei.

Sugestii suplimentare pentru revizuirea capitol cu capitol:

Se va reciti teza de doctorat, se va verifica fiecare referință bibliografică, se va verifica conformitatea trimiterilor în text cu referințele bibliografice, se vor verifica tabelele și figurile potrivit indicațiilor prezentului ghid. *Teza de doctorat trebuie recitită temeinic înainte de a se stabili forma ei finală.*

Pentru a avea o serie de repere în procesul de verificare și revizuire a tezei de către doctorand prezentăm în cele ce urmează o serie de întrebări cheie legate de elaborarea tezei de doctorat:

- **Introducerea** oferă o expunere adecvată a obiectivelor principale ale tezei de doctorat corect ancorate în literatura de specialitate?
- S-au analizat lucrările consacrate din **literatura științifică**? S-a realizat o sinteză relevantă a literaturii de specialitate?
- S-au furnizat suficiente detalii și **referințe** privind metodele și tehnicile de cercetare utilizate?
- S-au inclus argumente cu privire la **aplicabilitatea** rezultatelor cercetării?
- S-au prezentat în mod adecvat **rezultatele cercetării** personale și corelația acestora cu studiile anterioare? S-au realizat obiectivele indicate în introducere?
- S-au subliniat elementele de originalitate ale cercetării în **concluziile** tezei de doctorat? Sunt concluziile corect enunțate? Concluziile enunțate sunt suficient de argumentate prin demersul științific întreprins?

VII. ANEXE

ANEXA 1 - Model copertă teză - exemplu ipotetic

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Școala doctorală de Finanțe

TEZĂ DE DOCTORAT

Prezentată și susținută public de către autor:

LUCA MATEI I. PRICEPERE

Titlul tezei de doctorat:

**MECANISME DE TRANSMISIE ALE POLITICII
MONETARE ȘI FISCALE**

Conducător științific: Prof. dr. ION IONESCU

Comisia de susținere a tezei de doctorat:

Prof.dr. Ion Popescu (președinte)	- Academia de Studii Economice din București
Prof.dr. Matei Popescu (referent)	- Universitatea Babeș-Boylai din Cluj-Napoca
Prof.dr. Andrei Popescu (referent)	- Universitatea Babeș-Boylai din Cluj-Napoca
Prof.dr. Luca Popescu (referent)	- Academia de Studii Economice din București
Prof.dr. Ion Ionescu (conducător științific)	- Academia de Studii Economice din București

București, 2016

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI (TNR 16)

Școala doctorală de (denumirea școlii doctorale) (TNR 16)

TEZĂ DE DOCTORAT (TNR 24)

Prezentată și susținută public de către autor: (TNR 16)
(prenumele autorului și inițiala tatălui și numele autorului) (TNR 16)

Titlul tezei de doctorat: (TNR16)
(titlul tezei de doctorat) (TNR 16)

Conducător științific: (Grad didactic) dr. (prenumele și numele) (TNR 16)

Comisia de susținere a tezei de doctorat: (TNR 16)

<u>(Grad didactic)</u> .dr. <u>(prenumele și numele)</u> (președinte)	- <u>(denumirea universității)</u>
<u>(Grad didactic)</u> .dr. <u>(prenumele și numele)</u> (referent)	- <u>(denumirea universității)</u>
<u>(Grad didactic)</u> .dr. <u>(prenumele și numele)</u> (referent)	- <u>(denumirea universității)</u>
<u>(Grad didactic)</u> .dr. <u>(prenumele și numele)</u> (referent)	- <u>(denumirea universității)</u>
<u>(Grad didactic)</u> .dr. <u>(prenumele și numele)</u> (conducător științific)	- <u>(denumirea universității)</u>

București, (anul) (TNR 12)

ANEXA 1.1 - Model prima pagină teză (coperta interioară)

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat

Școala Doctorală de (denumirea școlii doctorale)

TITLUL TEZEI DE DOCTORAT

Prenumele și numele autorului

Conducător științific: Grad didactic. dr. (prenumele și numele)

București (anul)